

Nieuwsbrief Klomp 2016

Nr 3. 20 maart 2016

Wat is er veel gebeurd de afgelopen weken in de voorbereiding naar het de Europese Promotiedagen. De 3^e Nieuwsbrief heeft hierdoor even op zich laten wachten.

Hoogtepunten:

- De uitnodigingen naar de klompenmakers zijn verzonden.!
- De scholen zijn aan de slag: 800 paar klompjes verdeeld over basisscholen.
- Afspraken over tent op marktplaats rond.
- Afspraken met sponsors op de klompen plankjes afgerond
- Veel publiciteit in lokale pers

Voor de komende weken hebben we op de agenda staan

- Afspraken met gemeente en andere partijen in kader vergunningen
- We volgen de scholen met hun activiteiten
- De plankjes met namen voor de scholieren worden geproduceerd.

en natuurlijk

- de voorbereiding voor de Ganzenmarkt, waar ook de jurering van de klompjes van de schoolkinderen zal plaatsvinden.

De uitnodigingen aan de klompenmakers zijn verstuurd.

Ik schrik wel even. Als ik de lijst zie en iedereen komt hebben we een tweede tent nodig. Meer dan 70 namen! Maar vanuit de EWSF, de European Wooden Shoe Foundation krijg ik de geruststellende woorden dat ik me geen zorgen moet maken. Er zijn ook officials bij. En niet iedereen zal komen. Gelukkig staan de potentiële deelnemers uit België, Duitsland en Frankrijk er ook bij. Die moeten dan natuurlijk juist weer wel komen. Verder zijn we nog in gesprek met mogelijke deelnemers uit Engeland en Italië.

800 paar klompjes voor Enters basis school leerlingen.

Het versieren van klompen is een onderdeel van de Europese Promotiedagen Handmatig Klompen maken. Op vrijdag 11 maart zijn de klompjes naar de Enterse scholen gebracht.

Bonne Wijnterp en Jan Hendrikse namen de distributie van de klompjes naar de scholen voor hun rekening.

Benthe Mennegat en Merel Meilink, leerlingen van de Roerganger groep hebben gelijk ook belangstelling voor de binnenkant van de klompjes. Zouden ze die ook willen beschilderen??

De klassen of de leerlingen worden vrij gelaten in wat ze met hun klompjes willen doen. Eigen creativiteit is belangrijk. Medio mei worden de klompjes op plankjes, waarop de naam van de leerling staat, gemonteerd en weer verzameld.

Tijdens de Ganzenmarkt (op 21 mei) worden de versierde klompen voor de eerste keer getoond. Dan kijkt ook een deskundige jury naar de mooiste klompjes. Er zijn prijzen per klas en per school. De prijsuitreiking is ook al op 21 mei, omdat het echte klompenmakers feest in de zomervakantie plaats vind. Tijdens de demonstraties klompen maken op 11 en 12 augustus, zullen de kunstwerkjes van de leerlingen van de basisschool dienen als decor voor de klompenmakers. Behalve de Enterse basis scholen is ook klas 1 van Reggesteyn uit Rijssen de uitdaging aangegaan en is op geheel eigen wijze klompen aan het pimpen. Als alle beschilderde klompjes tentoongesteld worden zal dat resulteren in een kleurrijke “klompenwand” van bijna 50 meter lang.

Zie ook: [Het artikel op Enters Nieuws](#)

De Tent op het Marktpllein.

Het is echt passen en meten tussen de bomen op het marktpllein Maar we zijn er uit. Er komt een tent van maar liefst 22,50 bij 20 meter. 450 m2 dus! Met daarin ruime voor de klompenmakers, andere handwerkslieden, een podium, een koffiehoeke en de borden met klompjes van de schoolkinderen. En dan kan het zo maar zijn dat het toch nog vol wordt.

CNO Expo, het bedrijf van Johan Wolters dat we kennen van beurzen als Habito in Rijssen en diverse zakelijke beurzen levert de tent. Maar net zo belangrijk als de tent zijn de adviezen waarmee Johan ons het evenement gaat helpen.

We gaan nu verder werken aan de indeling, waarbij zaken als verlichting van de werkplekken, looproutes etc. aan de orde komen. En natuurlijk overleg met de gemeente over de evenementen en veiligheid vergunningen. En met de Paardenmarkt en de Braderie, want de eerste dag moet een groot gezamenlijk spektakel worden. En de tweede dag willen we graag nog van wat bestaande voorzieningen gebruik maken.

Plankjes voor de klompjes.

Als de klompjes door de schoolkinderen beschilderd zijn worden ze op plankjes (van ongeveer 20 bij 30 cm) gemonteerd. Bijna 1000 van deze plankjes komen op het evenement te hangen. Maar ook in de weken daarvoor zullen ze deels al in Enter te zien zijn. Een mooie gelegenheid voor ondernemers die ons steunen bij de organisatie van het evenement om hun logo al vast te laten zien. We hebben afspraken gemaakt met:

Souvenirs & Clogs
Klompensmakerij gebr. Nijhof , Enter
Vakantiecentrum Schuttenbeld
CNO Expo
Brasserie R-1854

Roetgerink Modestraat
Coulisse
Keurslager Vincent Roetgerink
Bouwbedrijf Homan

Daarnaast worden natuurlijk de logo's van onze grote sponsors Rabobank, Vereniging Immaterieel Erfgoed, Gemeente Wierden en Fonds Cultuurparticipatie getoond.

KLOMPENMAKERIJ

Gebr. Nijhof - Enter

Het ontwikkelen van het bordje heeft ook leuke bijeffecten. Wie kent niet het grote bord van klompensmakerij Nijhof aan de Rijssenseweg als je Enter binnenkomt. Maar een bedrijfslogo voor gebruik in drukwerk was er niet. Dat hebben wij maar voor de gebroeders Nijhof gemaakt. Binnenkort zullen we het de gebroeders van de Bos aanbieden.

De Pers

In de lokale weekbladen zagen we de eerste artikelen verschijnen. En ook op Enters Nieuws (www.entersnieuws) zij we inmiddels al een paar keer prominent aanwezig. Tubantia kwam langs op een van de lesavonden en ontdekte daar onze vrouwelijke cursiste, Janneke Zuiderwijk uit Apeldoorn. Met een mooie reportage en natuurlijk een verwijzing naar het evenement tot gevolg. Erg fijn dat in de persoon van Diny Hegeman iemand in het project hebben die PR en communicatie voor haar rekening neemt!

• Elk jaar leert een kleine groep mensen het oude ambacht van klompenmaker

Zweten voor de beste klomp

Nieuw publiek ontrafelt mysterie van klompenmaker. „Nu kan het nog, de echte leermeesters worden schaars.”

ENTER

Achter het klompenmuseum in Enter is de houthakker al druk aan de slag. Het is Ton Verheijen, vanaf het jaar 2000 docent handmatig klompenmaker. Hij hakt samen met een cursist een passend blok populierenhout voor een stel klompen. „Kijk, zie je die noest? Die moeten we weghalen. Dat kan nog wel.” Verheijen houdt de bijl vast terwijl zijn leerling met een zware moker op de bijl slaat. Uiteindelijk heeft hij twee gelijke stukken. Klaar voor bewerking. Want in de werkplaats en het museum zelf wordt hard gewerkt. Niet om de klompenproductie op gang te houden. Wel om het klompen maken

• Janneke Zuiderwijk krijgt les van klompenmaker Ton Verheijen om de mooiste mogelijke klomp te kunnen maken. foto Bert Kamp

onder de knie te krijgen.

Al veertig jaar wordt tussen oktober en eind april de cursus klompenmaken gegeven. Deels voortgekomen uit een initiatief van de 'grote' Enterse klompenmakers Morsink, Heering, Getkate en Ten Hove. Klompenmakers waren in de jaren '70 van de vorige eeuw al dun gezaaid. „Nu nog”, meent Verheijen. Hij heeft zelf les gehad van deze grote klompenmakers. „Van de duizend zijn er misschien 25 in Nederland die een goede klomp kunnen maken. En van die 25 zijn er tien die een passende en draagbare klomp maken.”

Schijn bedriegt

Het lijkt eenvoudig, maar schijn bedriegt. Voordat een cursist een goede klomp maakt is hij drie jaar verder. Maar dan moet hij wel welkijks aanwezig zijn in thuis oefenen. Dat schijnt de groep van twaalf leerlingen niet te deren. In de krappe werkplaats staan acht leerlingen te snijden, te hakken en te boren. Een daarvan is de

35-jarige Janneke Zuiderwijk uit Apeldoorn. Als enige vrouw doet ze niet onder voor de mannen uit Putten, Twello, Aalten en Enter. Ze is de tweede vrouwelijke cursist in veertig jaar. Archeologe van beroep en geïnteresseerd in oude ambachten. „Smeden en leer bewerken heb ik al geleerd. Klompen maken stond nog op mijn lijstje. Nu kan het nog, want de echte leermeesters worden schaars.”

Terwijl ze praat, snijdt de Apeldoornse voorzichtig met het paalmes langs de buitenkant van haar klomp. Voelen, snijden, kij-

...

Op 11 en 12 augustus is er in Enter een groot festijn dat helemaal in het teken staat van klompenmaken

ken en meten. Als het even kan geeft ook Zuiderwijk een demonstratie tijdens het internationale klompenmakersevent dat ter ere van het 40-jarig bestaan in augustus in Enter wordt gehouden. „De techniek valt nog wel mee, maar ik vind het lastig om te beoordelen wat je precies weg kunt snijden.” De leraar komt even bij haar kijken en neemt het paalmes van haar over. Hij laat zien welke stukken er nog af kunnen. Met een vloeiende beweging schaaft de leermeester, als een mes dat door zachte boter glijdt, plakjes hout weg. Janneke doet het zelfde maar het mes glijdt lang niet zo glad langs het hout.

„Gelukkig is het niet meer zoals vroeger dat je wel een jaar lang met alleen maar het snijden van de buitenkant bezig bent”, weet Verheijen te vertellen. „Dat doen we nu sneller. Daarnaast leer ik de cursisten een manier van bewerken waardoor ze zelf oplossingen kunnen bedenken als ze vastlo-

Het ambacht te boek

Alles wat Ton Verheijen doorgeeft aan zijn leerlingen, komt 'uit zijn hoofd'. Boeken of aantekeningen over klompen zijn er genoeg maar over het maken van ervan zijn die er bijna niet. Daar komt binnenkort verandering in. In opdracht van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed,

maakt Ton een handleiding. Met beeldmateriaal legt hij het ambacht stap voor stap uit. Een mengeling van zijn eigen stijl en de werkwijze van zijn vier leermeesters. Zodat de kunst van handmatig een goede klomp maken, blijft bestaan. Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan wordt op donderdag

11 en vrijdag 12 augustus een internationaal klompenfestijn in Enter gehouden. Tijdens het tweedaagse evenement vinden onder de noemer Europese promotiedagen handmatig klompen maken demonstraties en allerhande activiteiten plaats.

Voor meer info: www.enterserfgoed.nl

pen. Soms gebeurt dat. Dan heb je de hulp van een ervaren klompenmaker nodig maar die is niet altijd in de buurt.”

Kloven

Als eerste leren de cursisten het kloven van hout. Vervolgens be-

werken ze de stukken hout met de bijl en daarna snijden ze de buitenkant in de vorm van de klomp. „En dan maak je de andere klomp in spiegelbeeld na. Is dat goed dan begin je pas met boren. Want je krijgt alleen een goede binnenkant als de buitenkant perfect is.”

Albert Bouwmeester
20/3/2004